

Seznam publikacij Založbe ZRC, ki bodo predstavljene na prvi redni novinarski konferenci v letu 2017. Ta bo v torek, 21. februarja 2017, ob 11. uri v Atriju ZRC.

Naslov: Kapelski pasijon. Komedija od Kristusoviga trplinja, katiro so nekidej na te veliki četrtek inu na te velikonočni ponedelek v Kapli špilali (Editio princeps, znanstvenokritična izdaja)

Uredila: Matija Ogrin, Erich Prunč
Leto: 2016
Zbirka: Dela starejšega slovenskega slovstva 1
Jezik: slovenski

Založnika: Založba ZRC • Celjska Mohorjeva družba
Izdajatelj: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede
ISBN: 978-961-254-961-9
Specifikacija: mehka vezava • 16,5 × 23,5 cm • 560 strani
Cena: 38,00 EUR

Pasijonska igra iz Železne Kaple je eno največjih odkritij starejšega slovenskega slovstva in slovenske dramatike zadnjih let. Rokopis, zapisan ob koncu 18. stoletja, vsebuje besedilo starejših verzij pasijona, ki izvirajo iz izgubljene slovenske jezuitske dramatike 17. stoletja.

Igra obsega kar tri samostojne predstave: na Veliki četrtek dopoldan, zvečer pred Velikim petkom in na Velikonočni ponedeljek. Kapelski pasijon je poleg Škofjeloškega pasijona drugo slovensko dramsko besedilo baročne dobe, po obsegu pa je s 123 odstavki in 2.758 verzi eno najboljsežnejših v slovenski dramatiki. Neznani pisec rokopisa je ob koncu 18. stoletja začetne prizore predelal, da bi pasijon rešil pred prepovedmi. Toda v rokopis je vključil tudi nekatere odlomke najstarejše slovenske dramske tradicije, ki jih ne najdemo nikoder drugod: misterijska prizora o Materi Božji in spokorjenem Grešniku ter o tehtanju pokojnikove Duše sta prvovrstni baročni besedili, ki ju je kapelski pisec rešil in ohranil slovenski literaturi.

Naslov: Zbrano delo, 4. knjiga. Nada / Njeno življenje / Neobjavljena kratka pripovedna proza

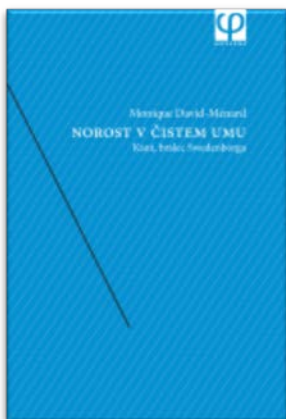

Avtorica: Zofka Kveder
Drugi avtorji: uredila Katja Mihurko Poniž
Leto: 2016
Zbirka: Zbrana dela slovenskih pesnikov in pisateljev
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede
ISBN: 978-961-254-963-3
Specifikacija: trda vezava • 14 × 20,5 cm • 465 strani
Cena: 35,00 EUR

Četrta knjiga Zbranega dela Zofke Kveder prinaša neobjavljeno pripovedno prozo iz rokopisne zapuščine in dva romana: Nado, ki je izhajala le v reviji Slovan (1902–1904) in je zato ostala skoraj povsem pozabljena, in Njeno življenje (1914), ki je izšlo v knjižni obliki. Med vsemi svojimi slovenskimi besedili je pisateljica le ti dve označila kot romana; sta tudi njeni najdaljši besedili. V slovensko literaturo sta romana s psihološko-realistično pripovedno tehniko vnesla nov pogled na zakonsko in družinsko življenje, namreč pogled ljubeče žene in matere, ki v pripovedi dejansko deluje kot središče družine, vendar žal nima moči in vpliva, da bi družinsko življenje usmerjala po svojem čutu za dobro in pravično.

Naslov: **Norost v čistem umu. Kant, Swedenborgov bralec**

Avtorica: Monique David-Ménard
Drugi avtorji: prevedli Rok Benčin, Marko Jenko, Ana Žerjav Dussert
Leto: 2016
Zbirka: Philosophica Moderna
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Filozofski inštitut
ISBN: 978-961-254-980-0
Specifikacija: mehka vezava • 13 × 20 cm • 274 strani
Cena: 24,00 EUR

Knjiga Monique David-Ménard's, *La folie dans la raison pure. Kant lecteur de Swedenborg*, je osredinjena na vprašanje razmerja med Kantovo predkritično in kritično filozofijo. Avtorica, ki je filozofinja in analitičarka obenem, obravnava to dozdevno zgolj akademsko vprašanje na način, da izpostavi ne le nove elemente za razumevanje Kantove filozofije, ampak odpre tudi vrsto novih vprašanj, ki so v središču sodobne evropske filozofije. Avtoričino izhodišče je sistematična analiza Kantovega predkritičnega spisa »Bolezni glave« in njegov vpliv na Kantovo kritično filozofijo. Centralni zastavek Kantove analize »blodenj uma« je po avtorici v zarisanju demarkacijske črte med resnico in blodnjami, norostjo in izkustvenim spoznanjem, skratka, med filozofijo in različnimi oblikami miselnih halucinacij. Ta analiza omogoči avtorici v novi luči osvetliti enega centralnih problemov Kantove filozofije, namreč opozicijo med blodnimi predstavami o celoti sveta na eni strani in razumsko konstitucijo dejanskih spoznavnih objektov na drugi.

Naslov: **Kakovost bivalnega okolja v Ljubljani**

Avtor: Jernej Tiran
Leto: 2017
Zbirka: Georitem 28
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Geografski inštitut Antona Melika
ISBN: 978-961-254-966-4
Specifikacija: trda vezava • 14 × 20,5 cm • 110 strani
Cena: 15,00 EUR

V knjigi smo ocenili kakovost bivalnega okolja v Ljubljani na začetku drugega desetletja 21. stoletja. Pojem bivalno okolje smo opredelili kot značilnosti stanovanja ter njegove ožje in širše okolice, ki so pomembne za zadovoljevanje splošnih človekovih potreb in opravljanje temeljnih človekovih funkcij. Vsebine bivalnega okolja smo razvrstili v sedem sklopov: stanovanjske razmere, varnost, estetska vrednost, dostopnost mestnih dobrin, obremenjenost okolja, družbeno okolje in pogoji za mobilnost. Kakovost bivalnega okolja smo izmerili s seštevanjem standardiziranih kazalnikov in ugotovili, da se znotraj mesta pomembno razlikuje: v najbolj kakovostnem bivalnem okolju živijo prebivalci Murgel, Trnovega, Rožne doline in zahodnega mestnega središča, v najmanj kakovostnem pa prebivalci Rakove jelše, Sibirijske, večine urbaniziranih ruralnih naselij na severovzhodnem obrobju, večjega dela Most in Šiške v bližini tamkajšnje industrijske cone. Rezultati raziskave so potencialno koristni za odločanje o nadaljnjem prostorskem razvoju, za sanacijo bivalnega okolja ali za določanje primernih lokacij za stanovanjsko gradnjo.

Naslov: **Življenjsko okolje ustvarjalnih ljudi v Sloveniji**

Avtor: Jani Kozina
Leto: 2016
Zbirka: Geografija Slovenije 35
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Geografski inštitut Antona Melika
ISBN: 978-961-254-959-6
Specifikacija: trda vezava • 17 × 24 cm • 138 strani
Cena: 20,00 EUR

Knjiga poizkuša odgovoriti na dve ključni vprašanji: kje v Sloveniji ustvarjalni ljudje živijo in zakaj ravno tam. Ugotovitve kažejo, da ustvarjalni ljudje v Sloveniji predstavljajo podoben delež delovne sile kot v najbolj razvitih državah sveta, hkrati pa je to poklicna skupina, ki je v primerjavi z ostalimi v zadnjem desetletju pri nas najbolj narasla. Analize prostorske razporeditve kažejo, da so ustvarjalni ljudje v Sloveniji tako kot drugod neenakomerno razporejeni. Manjša osredotočenost je značilna predvsem za gospodarsko slabše razvite regije vzhodne Slovenije, večja pa za razvitejšje regije zahodne Slovenije. Sčasoma se razlike med regijami povečujejo, znotraj regij pa zmanjšujejo. Novejši poselitveni procesi potekajo v smeri dekoncentracije iz bolj urbaniziranih tipov naselij v smeri redkeje poseljenih suburbaniziranih in podeželskih območij. Med najpomembnejšimi dejavniki prostorske razporeditve so kakovostno bivalno okolje z velikim poudarkom na bližini narave, identiteta oziroma osebne povezave z ljudmi in kraji ter bližina delovnega mesta. Obenem so opazne nekatere pomembne razlike tako z vidika izbrane regionalizacije kot z vidika stopnje urbaniziranosti naselij.

Naslov: **Znanost (brez) mladih. Zgodnje stopnje znanstvene kariere skozi perspektivo spola**

Uredila: Ana Hofman
Avtorji posameznih prispevkov: Sanja Cukut Krilić, Majda Černič Istenič, Jasna Fakin Bajec, Ana Hofman, Duška Knežević Hočevar, Oto Luthar, Tanja Petrović, Jovana Mihajlović Trbovc, Polona Sitar
Leto: 2017
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za kulturne in spominske študije
ISBN: 978-961-254-981-7
Specifikacija: mehka vezava • 17 × 24 cm • 193 strani

Publikacija je nastala kot rezultat mednarodnega raziskovalnega projekta GARCIA – Enakost spolov v akademski in raziskovalni sferi: boj proti karierni nestabilnosti in asimetriji (<http://garciaproject.eu/>). Cilj projekta je raziskovanje, oblikovanje in izvajanje posebnih ukrepov za ustvarjanje enakih možnosti med spoli v akademskem okolju (visokem šolstvu in raziskovanju). Na podlagi analize na makro-, mezo- in mikroravni publikacija obravnava spolno zaznamovane asimetrije na visokošolskih in raziskovalnih institucijah, s poudarkom na raziskovalkah/raziskovalcih na začetku znanstvenih karier, ki so zaposlene/zaposleni za določen čas. Z osredotočanjem na osebne izkušnje znanstvenic/znanstvenikov, ki vstopajo v akademsko okolje, se prispevki poglobljajo v dinamike spolno zaznamovanih vsakdanjih praks v akademskem okolju in razkrivajo slepe pege v obstoječih poskusih uveljavljanja načela enakih možnosti v visokošolskih in raziskovalnih institucijah.

Naslov: **Izkopavanja srednjeveškega in zgodnjenovoveškega grobišča pri župni cerkvi v Kranju v letih 1964–1970 / Excavations of Medieval and Post-Medieval cemetery at the Župna cerkev in Kranj from 1964 to 1970**

Uredili: Andrej Pleterski, Benjamin Štular, Mateja Belak

Leto: 2016

Zbirka: Opera Instituti Archaeologici Sloveniae 35 • Grobišče Župna cerkev v Kranju 1

Jezik: Slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Inštitut za arheologijo

ISBN: 978-961-254-972-5

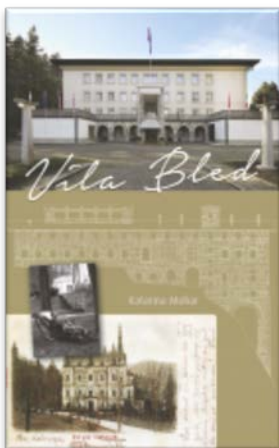
Specifikacija: trda vezava • 20 × 29 cm • 296 strani • 1447 terenskih risb, risb predmetov in fotografij, 25 načrtov

Cena: 34,00 EUR

Arheološka izkopavanja grobišča Župna cerkev v Kranju so se začela leta 1953 in so z manjšimi in večjimi razmiki potekala do leta 2013. Raziskano grobišče tako po trenutnih podatkih obsega 2.936 grobov, Gorenjski muzej v Kranju pa ima inventariziranih 3.263 predmetov iz tega grobišča.

Namen monografije je objava grobov, ki jih je Andrej Valič, kustos Gorenjskega muzeja Kranj, izkopal med letoma 1964 in 1970. Podatke črpa iz vseh dosegljivih virov (terenska dokumentacija, predmeti, fototeka, inventarna knjiga, kasnejši zaznamki izkopavalca, analize okostij ipd). Načrt grobov, ki je nastajal ob študiju gradiva, prvič združuje vse doslej izkopane grobove na grobišču Župna cerkev v Kranju. Zaradi obsežnosti grobišča in velike gostote pokopov na nekaterih delih je namesto običajne enodelne priloge prikazan po posameznih kvadrantih. Začetni del knjige je spremna študija o naravi predstavljenih podatkov, prav tako pa so v kataloškem delu sprotni komentarji vseh morebitnih nenavadnosti in neskladnosti.

Naslov: **Vila Bled**

Avtorica: Katarina Mohar

Leto: 2016

Zbirka: Umetnine v žepu 13

Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC

Izdajatelj: Umetnostnozgodovinski inštitut Franceta Steleta

ISBN: 978-961-254-978-7

Specifikacija: mehka vezava • 21 × 13 cm • 88 strani

Cena: 10,00 EUR

Z velikim parkom obdana Vila Bled na obali jezera je ena najprivlačnejših kulturnih znamenitosti Bleda. Na njenem mestu je nekoč stal počitniški dvorec ugledne avstro-ogrske plemiške rodbine Windischgrätz, kasneje si je jugoslovanska kraljevska dinastija Karađorđević lokacijo izbrala za poletno prebivališče, ki so ga nacisti nameravali spremeniti v hotel, za časa druge Jugoslavije pa je nova oblast tu uredila vladno vilo in eno od rezidenc Josipa Broza - Tita. Zaradi bogate zgodovine sodi kompleks, ki je posebej zanimiv tudi z vidika arhitekturne in likovne umetnosti, med pomembnejše kulturnozgodovinske spomenike na Slovenskem. Avtorica se je posvetila zgodovini stavbe, ki ji v knjižici sledi skozi menjave lastnikov in imen, prenove in družbenopolitične spremembe. Najdlje se ustavi v obdobju neposredno po drugi svetovni vojni, ko je Vila kot Titova poletna rezidenca in prostor državne reprezentance dobila podobo, ki jo je v večji meri ohranila do danes. Posebno pozornost posveča arhitekturi in likovni oprepi, pri tem pa se opira na dostopne arhivske vire, znanstveno in strokovno literaturo, periodiko pa tudi na osebna pričevanja posameznikov, ki so oblikovali podobo Vile Bled.

Naslov: **Haloško petje na tretko**

Zbrala in uredila: Urša Šivic
Drugi avtorji: posamezni prispevki Lojzka Merc, Mirko Ramovš, Jasna Vidakovič, Urša Šivic
Leto: 2017
Jezik: slovenski

Založnika: Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti • Založba ZRC
Izdajatelj: Glasbenonarodopisni inštitut Soizdajatelj: Društvo Trstenke
ISMN: 979-0-9009015-3
Specifikacija: mehka vezava • 17 × 24 cm • 84 strani
Cena: 10,00 EUR

Način petja na tretko je znan v različnih delih slovenskega etničnega prostora, vendar pa ta izdaja temelji na gradivu, ki je bilo posneto v Halozah. V prvem delu monografije avtorji Lojzka Merc, Mirko Ramovš in Jasna Vidakovič posredujejo spomine na svoja prva srečanja s petjem na tretko v Halozah. Urša Šivic ta način petja opredeli z etnomuzikološkega vidika, predstavitev pa dopolni z notnimi primeri. Drugi del monografije predstavlja pesmarica s transkripcijami pesmi, zapetih v načinu na tretko. Omenjeno transkribirano gradivo dopolnjuje zgoščenka z istim naslovom, ki strokovnim besedilom in objavljenim pesmim dodaja zvočno plat.

Naslov: **Haloško petje na tretko / Na tretko – The Traditional Multipart Singing of Haloze**

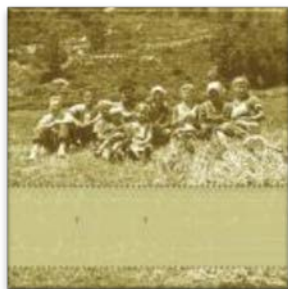
Izbor zvočnega gradiva: Urša Šivic in Peter Vendramin
Spremna beseda: Urša Šivic
Leto: 2017
Zbirka: Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta GNI CD 021
Jezik: angleški • slovenski

Založnika: Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti • Založba ZRC
Izdajatelj: Glasbenonarodopisni inštitut, soizdajatelj: Društvo Trstenke
ISBN: 978-961-254-986-2 (knjižica)
Specifikacija: CD-plošča • 61 min
Cena: 13,00 EUR

Na zgoščenki Haloško petje na tretko je objavljenih osemnajst pesmi, ki predstavljajo način petja na tretko. Štiriglasno petje na tretko je sicer znano v različnih delih slovenskega etničnega prostora, ta izdaja pa je namenjena petju na tretko, ki je bilo posneto v Halozah. Zvočni primeri obsegajo čas od konca šestdesetih let 20. stoletja, ko so sodelavci Glasbenonarodopisnega inštituta v Halozah posneli prve primere tega petja, pa vse do posnetkov pevk Trstenk iz leta 2015, ki so v zadnjih letih ta način petja obudile. Zvočne posnetke petja na tretko dopolnjuje etnomuzikološki komentar Urše Šivic, hkrati pa zgoščenka dopolnjuje istoimensko monografijo, v kateri so objavljene tudi transkripcije objavljenih pesmi.

Naslov: **Hodili so jih poslušat. Pesemsko izročilo kamniškega območja / They Went to Hear Them Sing. Song Traditions of the Kamnik Area**

Izbor zvočnega gradiva: Marija Klobčar, Robert Vrčon, Peter Vendramin
Spremna beseda: Marija Klobčar
Leto: 2017
Zbirka: Iz arhiva Glasbenonarodopisnega inštituta GNI CD 022
Jezik: angleški • slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Glasbenonarodopisni inštitut
ISBN: 978-961-254-977-0 (knjižica)
Specifikacija: CD-plošča
Cena: 13,00 EUR

Zgoščenka *Hodili so jih poslušat* prinaša petintrideset dokumentarnih zvočnih posnetkov kamniškega območja. Spremljanje zvočnih svetov tega prostora vse do današnjega dne, ki se vsebinsko navezuje na znanstveno monografijo *Na poti v Kamnik* Marije Klobčar, razkriva nekatere doslej neopažene podobe pesemskega bogastva in omogoča globlje razumevanje starejšega pesemskega gradiva, posnetega predvsem v Tuhinjski dolini in v območju pod Grintovci. Skozi predstavljeno pesemsko izročilo se z odsevi vsakdanjega življenja izrisujejo notranja raznolikost območja, zgodovinske posebnosti, družbeno nasprotje med Kamnikom in okolico, nekatere poklicne pripadnosti in šege, hkrati pa tudi sodobni odnos do izročila. Ti pomeni so pojasnjeni v spremljajoči publikaciji, ki z uvodnim besedilom, s pojasnili posamičnih pesmi v slovenskem in angleškem jeziku in s fotografijami dopolnjuje pesemski niz.

Naslov: **Glasbena folklor Prlekije: pesmi. Druga, elektronska, pregledana izdaja**

Avtor: Josip Dravec
Uredila: Mojca Kovačič, Matija Ogrin
Leto: 2017
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Glasbenonarodopisni inštitut • Inštitut za slovensko literaturo in literarne vede
ISBN: 978-961-254-988-6
Specifikacija: internetna objava • html

Glasbena folklor Prlekije je ena izmed dveh temeljnih glasbeno folklorističnih del, ki ju je Josip Dravec ob pomoči Slovenske akademije znanosti in umetnosti ter nekaterih sodelavcev Glasbenonarodopisnega inštituta izdal v drugi polovici preteklega stoletja. Delo je še danes zelo odmevno, vendar dostopno samo še v obliki nekaj izvodov v knjižnični izposoji. Ob pridobitvi zvočnih posnetkov terenskega dela, smo se odločili za ponovno, zvočno obogateno elektronsko izdajo knjige. Za tovrstno knjigo, ki je obsežna tako z glasbenoanalitičnega kot tudi besedilnega vidika, elektronska izdaja ponuja še nekatere prednosti, saj lažje najdemo posamezne vidike pesmi med množico gradiva. Monografija je zaradi temeljite glasbeno analitične študije ter obsežnega zbranega gradiva vir za nadaljnje glasbenofolkloristične raziskave, hkrati pa je odličen vir za poustvarjalce ljudskega pesemskega izročila. Z izdajo želimo obeležiti 20-letnico smrti Josipa Dravca ter obuditi spomin na njegovo, nekoliko pozabljeno vlogo v glasbeni folkloristiki.

Naslov: **Lipalja vas in njena slovenska govorica**

Avtorji: Robert Grošelj, Karmen Kenda-Jež, Vlado Klemše, Vera Smole, Matej Šekli
Uvodna beseda: Nataša Gliha Komac
Leto: 2016
Zbirka: *Linguistica et philologica* 34
Jezik: slovenski

Založnik: Založba ZRC
Izdajatelj: Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša
Soizdajatelj: Slovensko kulturno središče Planika Kanalska dolina / Centro Culturale Sloveno Stella Alpina Val Canale
ISBN: 978-961-254-969-5
Specifikacija: mehka vezava • 17 × 24 cm • 136 strani
Cena: 18,00 EUR

Monografija prinaša podroben in metodološko izdelan jezikoslovni opis slovenskega ziljskega govora zadnjih govorcev na skrajnem severozahodnem robu slovenskega etničnega ozemlja. Uvodni prispevek Vlada Klemšeta na podlagi zemljepisnih krajevnih in ledinskih imen iz franciscejskega katastra predstavlja podobo Lipalje vasi v začetku 19. stoletja. Prispevek Karmen Kenda-Jež, ki je nastal v sodelovanju z Robertom Grošljem in Vero Smole, pomeni prvo podrobnejšo jezikoslovno obravnavo slovenskega govora Lipalje vasi (komentiran izbor besedil). Skozi pripovedi informantov, vseh treh v vasi rojenih maternih govorcev slovenskega jezika, se odstira pogled v organiziranost družinskega in vaškega življenja sredi in konec 20. stoletja. Študija Roberta Grošlja opisuje skladnjo slovenskega koroškega ziljskega govora v Lipalji vasi na temelju skladijskega dela vprašalnice za OLA. Analiza gradivsko temelji na pogovorih, posnetih v Lipalji vasi v letih 2000 in 2005. Monografijo sklene prispevek Mateja Šeklija, ki prinaša etimološko razlago in seznam slovenskih hišnih imen ter poimenovanj hišnih gospodarjev in gospodinj po starih hišnih številkah.